הגדה

של

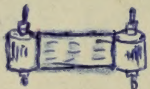
פסח

תש"ט

"עשור למדינת ישראל"

בית-הספר "אילון" בנחלת-יצחק

הגדה
של
פסח
תש"ט

עשור למדינת ישראל

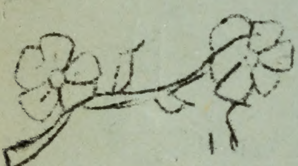
"לשנה הבאה בירושלים הבנויה!"

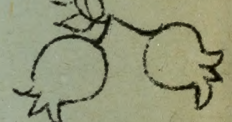
בית הספר "אילון"
בנחלת יצחק

בי"ס "אולין"
ועד ההורים
תל אביב סדר פסח תשי"ט

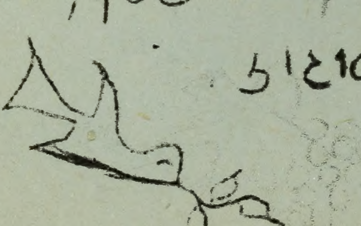
פתיחה: 2 שירי מקהלה.
קריאה: ויאמר משה אל העם: זכור את היום הזה
אשר יצאתם ממצרים. היום אתם יוצאים
בחדש האביב.

שירה: פנה הגשם, חלף הלך לו
הקריאה: אל גנת אגוז ירדתי, לראות הפרחה
הגפן, הנצו הרמונים. לכה דודי, נצא
השדה נלינה בכפרים, נשכימה לכרמים.
נראה, הפרחה הגפן, הנצו הרמונים

ריקוד: אל גנת אגוז.

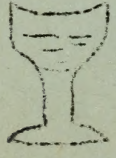

קדש

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, בורא פרי הגפן.

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, אשר בחר בנו מכל עם, ורוממנו מכל לשון, וקדשנו במצוותיו. ותתן לנו ה' אלקינו באהבה, מועדים לשמחה, חגים וזמנים לששון את יום חג המצות הזה, זמן חרותנו, מקרא קדש, זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת, ואותנו קדשת מכל העמים. ומועדי קדשך בשמחה ובששון הנחלתנו. ברוך אתה ה' מקדש ישראל והזמנים.

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, שהחיינו וקיימנו, והגיענו לזמן הזה.

הא לחמא עניא, די אכלו אבהתנא בארעא
דמצרים. כל דכפין ייתי וייכל. כל דצריך
ייתי ויפסח. השתא הכא, לשנה הבאה בארעא
דישראל. השתא עבדי, לשנה הבאה בני חורין.
שירה: כל דכפין...

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?
שבכל הלילות אנו אוכלים חמץ ומצה, הלילה
הזה כלו מצה.
שבכל הלילות אנו אוכלים שאר ירקות. הלילה
הזה כלו מרור
שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת
הלילה הזה שתי פעמים.
שבכל הלילות אנו אוכלים בין יושבין ובין
מסבין. הלילה הזה כלנו מסבין

סלע.

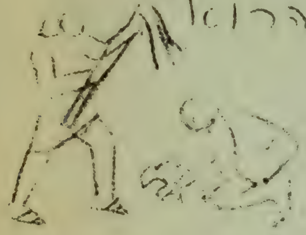
עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו ה' אלקינו
משם ביד חזקה ובזרוע נטויה. ואלו לא הוציא
הקב"ה את אבותינו ממצרים, הרי אנו,
ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה
במצרים, ואפילו כלנו חכמים, כלנו נבונים
כלנו יודעים את התורה - מצוה עלינו לספר
ביציאת מצרים, וכל המרבה לספר ביציאת
מצרים, הרי זה משבח.

מן האגדה: „ויצא אל אחיו וירא בסבלותם".
מהו „וירא"? שהיה משה רואה בסבלותם
ובוכה ואומר: חבל לי עליכם מי יתן מותי עליכם
שאין לך עבודה קשה מן הטיט.

שירה: עבדים היינו.

מן האגדה: ר' ישמעאל אומר: בשעה שיצאו
בני ישראל ממצרים למה היו דומים?
ליונה שברחה מפני הנץ ונכנסה לנקיק הסלע

ומצאו שם הנחש מקנן. אם תכנס - הרי הנחש
נושך בה, תחזור לאחוריה - הרי הנץ עומד לתפסה.
מה עשתה היונה? התחילה צווחת ומטפחת
באגפיה עד שבא בעל השובך והצילה. כך
ישראל על הים: לירד לים לא היו יכולים -
שעדיין לא נקרע להם הים, לחזור לאחוריהם -
הרי פרעה הקריב. מה עשו? "וייראו מאד, ויצעקו
אל ה'", מיד "ויושע ה' ביום ההוא"

שירה: ומספר הכה על צור.
ריקוד: עבדות.

ברוך המקום - ברוך הוא.
ברוך שנתן תורה לעמו ישראל - ברוך הוא.
כנגד ארבעה בנים דברה תורה: אחד
חכם, ואחד רשע, ואחד תם ואחד
שאינו יודע לשאול:

חכם מה הוא אומר? מה העדות והחקים

והמשפטים, אשר צוה ה' אלקינו אתכם?

רשע מה הוא אומר? מה העבודה הזאת
לכם? לכם ולא לו.

תם מה הוא אומר? מה זאת?

ושאינו יודע לשאל; את פתח לו.

והיא שעמדה לאבותינו ולנו. שלא אחד
בלבד עמד עלינו לכלותנו, אלא שבכל
דור ודור עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש
ברוך הוא מצילנו מידם.

שירה: והיא, שעמדה....

ויוציאנו ה' אלקינו ביד חזקה ובזרוע נטויה.

כמה מעלות טובות למקום עלינו.

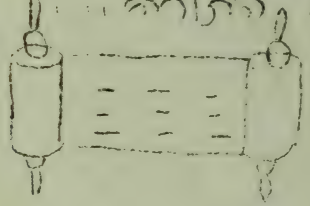
אילו הוציאנו ממצרים ולא עשה בהם שפטים - דיינו

אילו נתן לנו את אמונה ולא קרע לנו את הים - דיינו

אילו האכילנו את המן ולא נתן לנו את השבת - דיינו
אילו הכניסנו לישראל ולא נתן לנו את השבת - דיינו

על אחת כמה וכמה, טובה כפולה ומכפלת למקום עלינו. שהוציאנו ממצרים, ועשה בהם שפטים, ועשה באלהיהם, והרג את בכוריהם, ונתן לנו את ממונם, וקרע לנו את הים, ושקע צרינו בתוכו, והאכילנו את המן, ונתן לנו את השבת, ונתן לנו את התורה, והכניסנו לארץ ישראל, ובנה לנו את בית הבחירה לכפר על כל עונותינו.

שירה: אילו נתנה לנו התורה...

רבן גמליאל היה אומר: כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח, לא יצא ידי חובתו. ואלו הן: פסח, מצה ומרור

פסח שהיו אבותינו אוכלים בזמן שבית המקדש
היה קים - על שום מה? על שום שפסח
הקב"ה על אבותינו במצרים.
מצה זו שאנו אוכלים - על שום מה? על שום
שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ.
מרור זה שאנו אוכלים - על שום מה? על
שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים

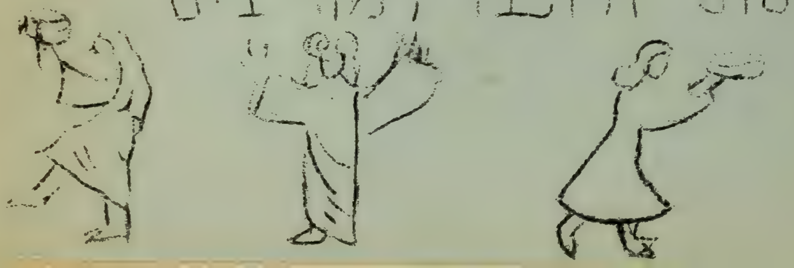
בכל דור ודור חיב אדם לראות את עצמו
כאילו הוא יצא ממצרים, שנאמר: והגדת
לבנך ביום ההוא לאמר: בעבור זה עשה
ה' לי בצאתי ממצרים. לא את אבותינו
בלבד גאל הקב"ה, אלא אף אותנו,
גאל עמהם.

לפיכך אנחנו חייבים להודות, להלל, לפאר, לרומם
את ה' אלקינו.
הוציאנו מעבדות לחרות, מיגון לשמחה, מאבל ליום
טוב, ומאפלה לאור גדול, ומשעבוד לגאולה.
ונאמר לפניו שירה חדשה הללויה.
שירה: הללויה, הללויה בצלצלי תרועה
הללויה, הללויה בצלצלי שמע
כל הנשמה תהלל יה } 2
הללויה הללויה

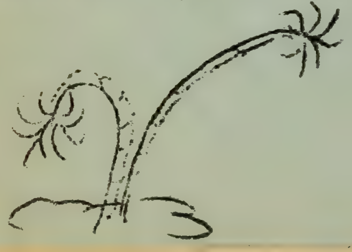

הקריאה: ותקח מרים הנביאה, אחות
אהרן את התף בידה, ותצאנה כל הנשים
אחריה, בתפים ובמחולות — ותען להם
מרים: שירו לה' כי גאה גאה
סוס ורכבו רמה בים

רקוד: חרות

בצאת ישראל ממצרים, בית יעקב מעם לועז
היתה יהודה לקדשו, ישראל ממשלותיו
הים ראה וינס -, הירדן יסב לאחור.
ההרים רקדו כאילים, גבעות כבני צאן.
מה לך הים כי תנוס, הירדן- תסב לאחור?
מלפני אדון חולי ארץ, מלפני אלוה יעקב
ההופכי הצור אגם מים, חלמיש-מעינות מים
שירה: בצאת ישראל.....
הקראה: נס ליל הסדר / עזות ש. מלבר.
שירה: כן יאבדו....
רק חמתך על הגוים אשר לא ידעוך, ועל
ממלכות אשר בשמך לא קראו. כי אכל את
יעקב ואת נוהו השמו. שפוך עליהם זעמך
וחרון אפך ישיגם תרדוף באף ותשמידם
מנחת שמי ג'.

שירה: עזי וזמרת יה

הודו לה' כי טוב – כי לעולם חסדו

יאמר נא ישראל – כי לעולם חסדו

יאמרו נא בית אהרן – כי לעולם חסדו

קרב יום אשר הוא לא יום ולא לילה

רם הודע כי לך היום אף לך הלילה

שומרים הפקד לעירך כל היום וכל הלילה

תאיר כאור יום חשכת לילה.

שירה: קרב יום...

שירה: אדיר במלוכה, בחור כהלכה, גדודיו יאמרו

לו: לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה'

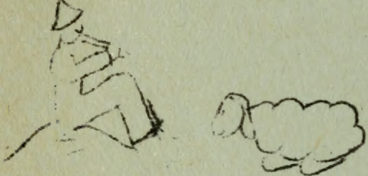
ה' הממלכה – כי לו נאה, כי לו יאה.

אדיר הוא, בחור הוא, גדול הוא, דגול הוא

במהרה בקרוב, אל בנה, בנה ביתך בקרוב.

שירה: אליהו הנביא.

אחד מי יודע? אחד אני יודע: אחד אלקינו שבשמים ובארץ.
שנים מי יודע? שנים " " : שני לוחות הברית.
שלשה " " ? שלשה " " ; שלשה אבות.
ארבע " " ? ארבע " " ; ארבע אמהות
חמשה " " ? חמשה " " : חמשה חומשי תורה.

שירה: על גבע רם.

הקראה: חסל סדור פסח כהלכתו, ככל משפטו וחקתו. כאשר זכינו לסדר אותו, כן נזכה לעשותו.

נשא כוס ברכה לכל בוני מולדת, מדינה, לצבא ההגנה לישראל, לשומר גבולות יום ולילה, ליושבי סְפָר, ולכל העומדים על המשמר — כָּבוד ויקר.

לשנה הבאה בירושלים המשוחררת!